

SPROVEDBENA REGULATIVA KOMISIJE (EU) 2019/1747
od 15. oktobra 2019. godine

o izmjenama Regulative (EU) br. 1178/2011 u vezi sa zahtjevima za određene dozvole i uvjerenja za letačku posadu i pravilima o organizacijama za obuku i nadležnim vlastima

Član 1

Regulativa (EU) 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) u članu 1 stav 3 zamjenjuje se sljedećim:

„(3) različita ljebarska uvjerenja za pilote, uslove za izdavanje, održavanje, izmjenu i dopunu, ograničavanje i suspendovanje ili povlačenje ljebarskih uvjerenja, prava i obaveza imalaca ljebarskih uvjerenja;”

(2) u članu 2 tač. 4, 9, 10 i 13 brišu se:

(3) u članu 4 stav 1 briše se;

(4) u članu 4 stav 6 zamjenjuje se sljedećim:

„(6) Bez obzira na stav 3, imaoci uvjerenja za instruktora u nekoj klasi ili uvjerenja ispitivača koji imaju prava za složeni vazduholov visokih performansi sa jednim pilotom, moraju ova prava zamijeniti u uvjerenje instruktora za ovlaštenje za letenje na određenom tipu ili uvjerenje ispitivača za avione sa jednim pilotom.”;

(5) član 5 briše se;

(6) u članu 9 stav 1 zamjenjuje se sljedećim:

„1. S obzirom na izdavanje Dio-FCL dozvole u skladu sa Aneksom I, obuka započeta prije primjene ove Regulative u skladu sa JAR-ovima i procedurama, koja je pod regulatornim nadzorom države članice predložene za status međusobnog priznavanja unutar sistema Zajedničkih vazduhoplovnih vlasti u odnosu na odgovarajuće JAR-ove, priznaće se u potpunosti ako se obuka i ispitivanje završi najkasnije do 8. aprila 2016. godine, i dozvola iz Dijela FCL izda najkasnije do 1. aprila 2020. godine.”;

(7) član 10a mijenja se kako slijedi:

(a) stav 1 zamjenjuje se sljedećim:

„1. Organizacije, u skladu sa članom 24 stav 2 Regulative (EU) br. 2018/1139, imaju pravo da pružaju obuku pilotima koji su uključeni u operacije vazduhoplova iz člana 2 stav 1 tačka b podtač. (i) i (ii) Regulative (EU) br. 2018/1139 samo kada je tim organizacijama od strane nadležnih vlasti izdato odobrenje kojim se potvrđuje da su one usaglašene sa osnovnim zahtjevima propisanim u Aneksu IV Regulative (EU) br. 2018/1139 i sa zahtjevima Aneksa VII ove Regulative. Međutim, uzimajući u obzir član 24 stav 6 Regulative (EU) br. 2018/1139, organizacije, čije je glavno mjesto poslovanja u državi članici, imaju pravo da pružaju obuku iz tačke DTO.GEN.110 Aneksa VIII ove Regulative bez tog odobrenja na teritoriji za koju su države članice odgovorne prema Čikaškoj konvenciji ako su nadležnim vlastima podnijele izjavu u skladu sa zahtjevima iz tačke DTO.GEN.115 tog Aneksa i kada je, ako se tako zahtijeva u skladu sa tačkom DTO.GEN.230 podtačkom c tog Aneksa, nadležna vlast odobrila program obuke.”;

(b) st. 2, 3 i 4 brišu se;

(8) u članu 10b st. 2 i 3 brišu se;

(9) u članu 10c st. 2 i 3 brišu se;

(10) u članu 11 stav 2 briše se;

(11) u članu 11a st. 2 i 3 brišu se;

(12) u članu 12 st. 1b, 2, 3, 5 i 6 brišu se;

(13) u članu 12 stav 7 zamjenjuje se sljedećim:

„7. Kada država članica koristi zahtjeve iz st. 2a i 6, mora o tome obavijestiti Komisiju i Agenciju. Ovo obavještenje mora da sadrži razloge za takvo odstupanje kao i program za implementaciju koji sadrži predviđene aktivnosti i odgovarajuće rokove.”

(14) Aneks I (Dio-FCL), Aneks VI (Dio-ARA) i Aneks VIII (Dio-DTO) mijenjaju se u skladu sa Aneksom ove Regulative.

Član 2

Ova Regulativa stupa na snagu dvadesetog dana od dana objavljivanja u *Službenom listu Evropske unije*.

Međutim, tač. 57, 58, 59 i 66 Aneksa ove Regulative primjenjuju se od 21. decembra 2019. godine.

Ova Regulativa je u cjelosti obavezujuća i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu 15. oktobra 2019. godine.

Za Komisiju,
Predsjednik
Žan-Klod JUNKER

ANEKS

Aneks I Regulative (EU) br. 1178/2011 (Dio-FCL) mijenja se kako slijedi:

(1) tačka FCL.010 mijenja se kako slijedi:

(a) nakon značenja izraza „ugaona operacija” dodaje se se sljedeće značenje izraza:

„Procjena sposobnosti” znači demonstracija vještina, znanja i stava u okviru prvog izdavanja, produženja roka važenja ili obnove uvjerenja instruktora ili ispitivača.”;

(b) nakon značenja izraza „uređaj za vježbanje letačko-navigacijskih procedura” dodaje se sljedeće značenje izraza:

„Letenje isključivo prema instrumentima” znači da piloti upravljaju vazduhoplovom ne oslanjajući se na bilo koje spoljne vizuelne reference u simuliranim ili stvarnim instrumentalnim meteorološkim uslovima (IMC).”;

(c) nakon značenja izraza „linearna operacija” dodaje se sljedeće značenje izraza:

„linijsko letenje pod nadzorom (LIFUS)” znači linijsko letenje nakon odobrenog ZFTT kursa obuke za ovlašćenje za letenje na tipu ili linijsko letenje koje se zahtijeva u izvještaju o podacima o operativnoj prikladnosti (OSD).”;

(d) nakon značenja izraza „noć” dodaje se sljedeće značenje izraza:

„OSD” znači podaci o operativnoj prikladnosti utvrđeni u skladu sa Aneksom I (dio 21) Regulative (EU) br. 748/2012.”;

(e) nakon značenja izraza „tip vazduhoplova” dodaje se sljedeće značenje izraza:

„lista ovlašćenja za tip i način upisa u dozvolu” znači lista koju je Agencija objavila na osnovu rezultata ocjene OSD-a i koja sadrži klase aviona i tipove vazduhoplova za potrebe izdavanja dozvola za letačku posadu.”;

(f) značenje izraza „noć” zamjenjuje se sljedećim:

„noć” znači vremenski period od završetka večernjeg građanskog sumraka do početka jutarnjeg građanskog svitanja ili drugi vremenski period od zalaska do izlaska sunca, kako ga propisuje odgovarajuća nadležna vlast.”;

(g) značenje izraza „drugi uređaji za obuku” zamjenjuje se sljedećim:

„drugi uređaji za obuku” znači sredstva za obuku, osim uređaja za obuku za simuliranje leta (FSTD), koji omogućavaju obuku tamo gdje nije potrebno kompletno okruženje pilotske kabine.”;

(h) značenje izraza „provjera stručnosti” zamjenjuje se sljedećim:

„provjera stručnosti” označava demonstraciju vještina u cilju produženja roka važenja ili obnove ovlašćenja ili prava, uključujući i usmeno ispitivanje koje ispitivač može da zahtijeva.”;

(2) tačka FCL.025 mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka a i podpodtačka 1 zamjenjuje se sljedećim:

„(1) Podnosioci zahtjeva moraju da polažu čitav niz teorijskog dijela ispita za određenu dozvolu ili ovlašćenje za koje je nadležna vlast iste države članice.”;

(b) podtačka b zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Standardi prolaza

(1) Prolaz na ispitu teorijskog znanja dodjeljuje se kandidatu koji osvoji najmanje 75% bodova na tom ispitu. Nema kaznenih bodova.

(2) Ako nije drugačije utvrđeno u ovom Dijelu, kandidat je uspješno završio potrebne teorijske ispite za odgovarajuću pilotsku dozvolu ili ovlašćenje ako je položio sve ispite teorijskog znanja u roku od 18 mjeseci računajući od kraja kalendarskog mjeseca kada je kandidat prvi put polagao ispit.

(3) Ako kandidat za ispit teorijskog znanja za ATPL, ili za izdavanje dozvole profesionalnog pilota, ovlašćenja za instrumentalno letenje (IR) ili ovlašćenja za instrumentalno letenje na ruti (EIR) nije uspio da položi jedan od ispita teorijskog znanja u četiri pokušaja, ili nije uspio da položi sve ispite u šest ispitnih rokova ili u periodu iz podtačke b podpodtačke 2, on mora ponovo da polaže kompletan ispit teorijskog znanja.

(4) Ako kandidati za izdavanje dozvole pilota lakog vazduhoplova (LAPL), dozvole privatnog pilota (PPL), dozvole pilota jedrilice (SPL) ili dozvole pilota balona (BPL) nisu uspjeli da polože jedan od ispita teorijskog znanja u četiri pokušaja ili nisu uspjeli da polože sve ispite teorijskog znanja u periodu iz podtačke b podpodtačke 2, moraju ponovo da polažu sve ispite teorijskog znanja.

(5) Prije ponovnog pokušaja polaganja ispita teorijskog znanja, kandidati moraju proći dodatnu obuku u DTO ili ATO. Obim i nivo potrebne obuke utvrđuju DTO ili ATO, na osnovu potreba kandidata.”;

(3) tačka FCL.040 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.040 Korišćenje prava dozvola

Korišćenje prava datih dozvolom zavisi od roka važenja ovlašćenja koja su upisana u dozvolu, ako je primjenljivo, i lješkarskog uvjerenja, koji odgovara pravima koja se ostvaruju.”;

(4) tačka FCL.055 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.055 Znanje jezika

(a) Opšte. Piloti aviona, helikoptera, vazduhoplova sa uzgonom dobijenim snagom i vazdušnog broda od kojih je zahtijevano korišćenje radiotelefonijske ne smiju koristiti prava iz dozvola i ovlašćenja, osim ako nije upisan nivo znanja jezika u dozvolu, za engleski jezik ili jezik koji se koristi za radio komunikaciju tokom leta. Upisani nivo znanja jezika mora da sadrži jezik, nivo znanja i datum važenja, i izdaje se u skladu sa procedurom koju je utvrdila nadležna vlast. Najniži prihvatljivi nivo znanja jezika je operativni nivo (nivo 4) u skladu sa Dodatkom 2 ovog Aneksa.

(b) Kandidat za upis znanja jezika procjenjivaču kojeg je sertifikovala nadležna vlast ili tijelo za ispitivanje nivoa znanja jezika koje je odobrila nadležna vlast, ako je primjenljivo, mora da pokaže, u skladu sa Dodatkom 2 ovog Aneksa, najmanje operativni nivo znanja jezika bilo u korišćenju frazeologije ili lako razumljivog jezika. U tom cilju, kandidat mora da pokaže sposobnost da:

(1) komunicira efikasno u glasovnim i u licem-u-lice situacijama;

(2) komunicira o svakodnevnim temama kao i temama vezanim za rad, precizno i jasno;

(3) koristi odgovarajuće komunikativne strategije za razmjenu poruka i da prepozna i riješi nesporazume u opštoj komunikaciji ili u kontekstu vezanom za rad;

(4) uspješno koristi lingvističke izazove sastavljene od komplikacija ili neočekivanog spleta okolnosti koje se dešavaju u situacijama rutinskog rada ili komunikativnog zadatka sa kojim su inače upoznati, i

(5) koristi dijalekt ili akcent koji je razumljiv vazduhoplovnoj zajednici.

(c) Osim za pilote koji su pokazali znanje jezika na ekspertskom nivou (nivo 6), u skladu sa Dodatkom 2 ovog Aneksa, upis nivoa znanja jezika mora se ponovo procijeniti svakih:

(1) 4 godine, ako je pokazan operativni nivo (nivo 4), ili

(2) 6 godina, ako je pokazan napredniji nivo (nivo 5).

(d) Posebni zahtjevi za imaoce ovlašćenja za instrumentalno letenje (IR) ili za instrumentalno letenje na ruti (EIR). Ne dovodeći u pitanje gore pomenute stavove, imaoce IR ili EIR moraju pokazati sposobnost da koriste engleski jezik na odgovarajućem nivou znanja kako je definisano u Dodatku 2 ovog Aneksa.

(e) Dokazivanje znanja jezika i korišćenja engleskog jezika za imaoce IR ili EIR vrši se putem metoda procjene koje uspostavlja nadležna vlast.

(5) u tački FCL.060 podtačka c podpodtačka 2 zamjenjuje se sljedećim:

(2) „Ako pilot ne ispunjava zahtjev iz podpodtačke 1, mora završiti letačku obuku sa instruktorom kvalifikovanim u skladu sa poddijelom J za instrukcije za taj tip vazduhoplova. Letačka obuka izvodi se na vazduhoplovu ili FFS-u koji predstavlja tip vazduhoplova koji će se koristiti i najmanje uključuje zahtjeve iz podtačke b podpodtač. 1 i 2 prije nego što počne da koristi svoja prava.”;

(6) u tački FCL.115 dodaje se nova podtačka d kako slijedi:

„(d) Kad je riječ o obuci za pravo za letenje na klasi jednomotornih klipnih hidroaviona u obzir se uzimaju elementi iz tačke 7 (ovlašćenja za letenje na klasi – more) odjeljka B (Posebni zahtjevi za kategoriju vazduhoplova) Dodatka 9 ovog Aneksa.”;

(7) tačka FCL.120 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.120 LAPL – Ispit teorijskog znanja

(a) Podnosioci zahtjeva za LAPL(A) i LAPL(H) moraju pokazati nivo teorijskog znanja koji odgovara dodijeljenim pravima, polaganjem sljedećih ispita:

(1) opšti predmeti:

- Vazduhoplovni propisi i procedure kontrole letenja,
- Ljudske mogućnosti,
- Meteorologija,
- Komunikacije i
- Navigacija.

(2) specifični predmeti koji se tiču vazduhoplova različitih kategorija:

- Teorija leta,
- Operativne procedure,
- Performanse leta i planiranje,
- Opšte poznavanje vazduhoplova.

(b) Podnosioci zahtjeva za LAPL(B) i LAPL(S) moraju pokazati nivo teorijskog znanja koji odgovara dodijeljenim pravima, polaganjem sljedećih ispita:

(1) opšti predmeti:

- Vazduhoplovni propisi i procedure kontrole letenja,
- Ljudske mogućnosti,
- Meteorologija, i
- Komunikacije.

(2) specifični predmeti koji se tiču vazduhoplova različitih kategorija:

- Teorija leta,
- Operativne procedure,
- Performanse leta i planiranje,
- Opšte poznavanje vazduhoplova, i
- Navigacija.”;

(8) tačka FCL.105.A zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.105.A LAPL(A) – Prava i uslovi

(a) Prava

Prava imaoca LAPL-a za avione omogućuju imaocu dozvole da djeluje kao PIC jednomotornih klipnih aviona (SEP(kopno)), jednomotornih klipnih hidroaviona (SEP(more)) ili TMG-a, sa maksimalnom sertifikovanom masom na polijetanju od 2000 kg ili manje, koji nose najviše tri putnika, tako da su uvijek najviše četiri osobe u vazduhoplovu.

(b) Uslovi

(1) Imaoci LAPL(A) smiju prevoziti putnike samo ako su nakon izdavanja dozvole imali deset sati naleta kao PIC na avionima ili TMG-u.

(2) Imaoci LAPL(A) koji su prethodno imali ATPL(A), MPL(A), CPL(A) ili PPL(A) izuzeti su od zahtjeva utvrđenih u podtački b podpodtački 1”;

(9) u tački FCL.135.A, podtačka b zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Kako bi proširio prava na drugu varijantu unutar iste klase, pilot mora pohađati obuku o razlikama ili poznavanju varijante. Obuka o razlikama mora da bude zabilježena u letačkoj knjižici, ili ekvivalentnom dokumentu i potpisana od strane instruktora.”;

(10) tačka FCL.140.A zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.140.A LAPL(A) – Zahtjevi za skorašnje iskustvo

(a) Imaoci LAPL(A) smiju koristiti prava iz dozvole samo ako su u posljednje dvije godine ispunili bilo koji od sljedećih uslova kao piloti aviona ili TMG-a:

(1) obavili su najmanje 12 sati naleta kao PIC ili sa instruktorom ili samostalno pod nadzorom instruktora, uključujući:

- 12 polijetanja i slijetanja;
- obuku osvježanja znanja sa instruktorom u trajanju od najmanje jednog sata;

(2) uspješno su položili provjeru stručnosti sa ispitivačem za LAPL(A). Program provjere stručnosti zasniva se na praktičnom ispitu za LAPL(A);

(b) Ako imao(i) LAPL (A) imaju i pravo SEP (kopno) i pravo SEP (more), oni mogu ispuniti zahtjeve iz podtačke a podpodtačke 1 u bilo kojoj od tih klasa ili njihovoj kombinaciji, što se onda primjenjuje na oba prava. U tu svrhu moraju u svakoj klasi obaviti najmanje jedan sat potrebnog naleta i šest od potrebnih 12 polijetanja i slijetanja.”;

(11) tačka FCL.140.H zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.140.H LAPL(H) – Zahtjevi za skorašnje iskustvo

Imao(i) LAPL(H) smiju koristiti prava iz dozvole na određenom tipu samo ako su u posljednjih 12 mjeseci:

(a) obavili najmanje šest sati naleta na helikopterima toga tipa kao PIC, ili sa instruktorom ili samostalno pod nadzorom instruktora, uključujući šest polijetanja, prilaza i slijetanja, i prošli obuku osvježanja znanja sa instruktorom u trajanju od najmanje jednog sata;

(b) uspješno položili provjeru stručnosti sa ispitivačem na određenom tipu helikoptera prije nego što nastave da koriste prava iz dozvole. Taj program provjere stručnosti zasniva se na praktičnom ispitu za LAPL(H).”;

(12) tačka FCL.215 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.215 Ispit teorijskog znanja

(a) Podnosioci zahtjeva za PPL moraju pokazati nivo teorijskog znanja koji odgovara dodijeljenim pravima, polaganjem ispita iz sljedećih predmeta:

(a) opšti predmeti:

- Vazduhoplovni propisi,
- Ljudske mogućnosti,
- Meteorologija,
- Komunikacije i
- Navigacija;

(b) specifični predmeti koji se tiču vazduhoplova različitih kategorija:

- Teorija letenja,
- Operativne procedure,
- Performanse i planiranje leta, i
- Opšte poznavanje vazduhoplova.

(b) Podnosioci zahtjeva za BPL ili SPL moraju pokazati nivo teorijskog znanja koji odgovara dodijeljenim pravima, polaganjem ispita iz sljedećih predmeta:

(1) opšti predmeti:

- Vazduhoplovni propisi,
- Ljudske mogućnosti,
- Meteorologija, i
- Komunikacije.

(2) specifični predmeti koji se tiču vazduhoplova različitih kategorija:

- Teorija letenja,
- Operativne procedure,
- Performanse i planiranje leta;
- Opšte poznavanje vazduhoplova, i
- Navigacija.”;

(13) u tački FCL.205.A podtačka a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Prava imao(a) PPL(A) omogućavaju imao(cima) dozvole da bez naknade djeluju kao PIC ili kopiloti na avionima ili TMG-ovima u nekomercijalnim operacijama i da koriste sva prava imao(a) LAPL(A).”;

(14) u tački FCL.205.H podtačka a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Prava imaoca PPL(H) omogućavaju imaocima dozvole da bez naknade djeluju kao PIC ili kopiloti na helikopterima u nekomercijalnim operacijama i da koriste sva prava imaoca LAPL(H).“;

(15) tačka FCL.625 IR zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.625 IR – Rok važenja, produženje roka važenja i obnova

(a) Rok važenja

IR važi 1 godinu.

(b) Produženje roka važenja

(1) IR može biti produžen 3 mjeseca koji neposredno prethode datumu njegovog isteka ako se ispune kriterijumi produženja za odgovarajuću kategoriju vazduhoplova.

(2) Ako podnosioci zahtjeva odluče da ispune zahtjeve za produženje prije roka propisanog u podpodtački 1, novi rok važenja počinje od datuma provjere stručnosti.

(3) Podnosioci zahtjeva, koji ne polože odgovarajuće sekcije IR provjere stručnosti prije datuma isteka IR smiju koristiti prava IR samo ako polože provjeru stručnosti.

(c) Obnova

Ako je rok važenja IR istekao, u cilju obnove njihovih prava, podnosioci zahtjeva moraju da ispunjavaju sve sljedeće uslove:

(1) završili su obuku osvježanja znanja u ATO-u, ako ATO to smatra potrebnim, radi ostvarivanja nivoa stručnosti koji je potreban za uspješan prolaz elemenata instrumentalnog letenja na praktičnom ispitu u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa;

(2) uspješno su položili provjeru stručnosti na odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa;

(3) imaju ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu, osim ako nije drugačije određeno u ovom Aneksu.

(d) Ako IR nije produžen ili obnovljen u prethodnih sedam godina, podnosioci zahtjeva za IR moraju ponovo da polažu ispit teorijskog znanja i praktični ispit za IR.

(e) Imaoci važećeg IR u dozvoli pilota koju je izdala treća zemlja u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije izuzimaju se od ispunjavanja zahtjeva iz podtačke c podpodtačke 1 i podtačke d pri obnavljanju IR prava iz dozvola izdatih u skladu sa ovim Aneksom.

(f) Provjera stručnosti navedena u podtački c podpodtački 2 i podtački e može se kombinovati sa provjerom stručnosti koja se sprovodi radi obnavljanja ovlašćenja za letenje na odgovarajućoj klasi ili tipu.”;

(16) u tački FCL.625.A podtačka a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Produženje roka važenja.

Za produženje roka važenja IR(A), podnosioci zahtjeva moraju da:

(1) imaju ovlašćenje za letenje na odgovarajućoj klasi ili tipu, osim ako se produženje roka važenja IR kombinuje sa obnovom ovlašćenja za letenje na odgovarajućoj klasi ili tipu;

(2) uspješno polože provjeru stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa, ako se produženje roka važenja IR kombinuje sa produženjem ovlašćenja za letenje na klasi ili tipu;

(3) ako produženje roka važenja IR nije kombinovano sa produženjem ovlašćenja za letenje na klasi ili tipu:

(i) za avione sa jednim pilotom, uspješno položiti sekciju 3b i one djelove sekcije 1 koji su odgovarajući za namjeravani let tokom provjere stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa;

(ii) za višemotorne avione, uspješno položiti sekciju 6 tokom provjere stručnosti za avione sa jednim pilotom u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa isključivo prema instrumentima.

(4) FNPT II ili FFS za odgovarajuću klasu ili tip aviona mogu se koristiti za produženje na osnovu podpodtačke 2, pod uslovom da se najmanje jedan od ova dva testa za provjeru stručnosti za produženje roka važenja IR(A) obavlja u avionu.”;

(17) tačka FCL.625.H zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.625.H IR(H) – Produženje roka važenja

(a) Za produženje roka važenja IR(H), podnosioci zahtjeva moraju da:

(1) imaju ovlašćenje za letenje na odgovarajućem tipu, osim ako se produženje roka važenja IR kombinuje sa obnavljanjem ovlašćenja za letenje na odgovarajućem tipu;

(2) uspješno polože provjeru stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa za odgovarajući tip helikoptera, ako se produženje roka važenja IR kombinuje sa produženjem roka važenja ovlašćenja za tip;

(3) ako produženje roka važenja IR nije kombinovano sa produženjem roka važenja ovlašćenja za tip, uspješno polože sekciju 5 i odgovarajuće djelove sekcije 1 tokom provjere stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa za odgovarajuću kategoriju helikoptera.

(b) FTD 2/3 ili FFS koji predstavlja odgovarajući tip helikoptera može se upotrebljavati za provjeru stručnosti u skladu sa podtačkom a podpodtačkom 3, pod uslovom da se najmanje jedan od ova dva testa za provjeru stručnosti za produženje roka važenja IR(A) obavlja u helikopteru.

(c) Priznavanje se sprovodi u skladu sa Dodatkom 8 ovog Aneksa.”;

(18) tačka FCL.710 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.710 Ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu – varijante

(a) Piloti moraju da pohađaju obuku o razlikama ili poznavanju klase ili tipa vazduhoplova kako bi proširili svoja prava na drugu varijantu vazduhoplova unutar ovlašćenja za jednu klasu ili tip. U slučaju varijanti u okviru ovlašćenja za letenje na klasi ili tipu, obuka o razlikama ili poznavanju klase ili tipa prema potrebi sadrži odgovarajuće elemente definisane u podacima o operativnoj prikladnosti (OSD).

(b) Obuku o razlikama može sprovoditi bilo ko od sljedećih subjekata:

(1) ATO;

(2) DTO u slučaju vazduhoplova iz tačke DTO.GEN.110 podtačke a podpodtačke 1 podpodpodtačke c i podtačke a podpodtačke 2 podpodpodtačke c Aneksa VIII;

(3) Imalac AOC-a sa odobrenim programom obuke o razlikama za odgovarajuću klasu ili tip.

(c) Bez obzira na zahtjev iz podtačke b, obuku o razlikama za TMG, jednomotorne klipne avione (SEP), jednomotorne turbo-prop avione (SET) i višemotorne klipne avione (MEP) mogu obavljati instruktori sa odgovarajućim kvalifikacijama, osim ako nije drugačije određeno u podacima o operativnoj prikladnosti (OSD).

(d) Ako piloti nisu letjeli na toj varijanti u roku od dvije godine nakon obuke iz podtačke b, mora se izvršiti dalja obuka o razlikama ili provjera stručnosti na toj varijanti, osim za tipove ili varijante u okviru ovlašćenja za letenje na klasi SEP i TMG.

(e) Obuka o razlikama ili provjera stručnosti na toj varijanti upisuje se u pilotsku knjižicu ili drugu odgovarajuću evidenciju i mora da je potpiše instruktor ili ispitivač.”;

(19) u tački FCL.725 podtački b dodaje se sljedeća podpodtačka 5:

„(5) Za jednomotorne hidroavione sa jednim pilotom i višemotorne hidroavione sa jednim pilotom ispit teorijskog znanja polaže se pismenim putem i sadrži najmanje 30 pitanja sa višestrukim izborom odgovora.”;

(20) tačka FCL.740 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.740 Rok važenja i obnova ovlašćenja za letenje na klasi ili tipu

(a) Rok važenja

Rok važenja ovlašćenja za letenje na klasi ili tipu je jedna godina, osim za ovlašćenja za letenje na klasi jednomotornih vazduhoplova sa jednim pilotom, za koji je rok važenja 2 godine, osim ako nije drugačije određeno podacima o operativnoj prikladnosti (OSD). Ako piloti odluče da ispune zahtjeve za produženje roka važenja prije roka propisanog u tač. FCL.740.A, FCL.740.H, FCL.740.PL i FCL.740.As, novi rok važenja počinje od datuma provjere stručnosti.

(b) Obnova

Pri obnovi ovlašćenja za letenje na klasi ili tipu, podnosilac zahtjeva mora da ispuni sve sljedeće zahtjeve:

(1) uspješno položi provjeru stručnosti u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa;

(2) prije provjere stručnosti navedene u podpodtački 1, uspješno položi obuku osvježavanja znanja u ATO-u ako ATO to smatra potrebnim radi ostvarivanja nivoa stručnosti za sigurno upravljanje odgovarajućom klasom ili odgovarajućim tipom vazduhoplova, osim ako posjeduje važeće ovlašćenje za istu klasu ili tip vazduhoplova u dozvoli pilota koju je izdala treća zemlja u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije i ima pravo da koristi prava tog ovlašćenja. Podnosilac zahtjeva može da pohađa obuku:

(ii) u DTO-u ili ATO-u, ako se isteklo ovlašćenje odnosilo na klasu jednomotornog klipnog aviona koji nema visoke performanse, ovlašćenje za klasu TMG ili ovlašćenje za tip jednomotornog helikoptera iz tačke DTO.GEN.110 podtačke a podpodtačke 2 podpodpodtačke c Aneksa VIII;

(iii) u DTO-u ili ATO-u ili s instruktorom, ako je ovlaštenje isteklo prije najviše tri godine i ako je bilo riječi o ovlaštenju za klasu jednomotornog klipnog aviona koji nema visoke performanse ili ovlaštenju za klasu TMG.

(3) Bez obzira na podtačku b podpodtač. 1 i 2, piloti koji posjeduju ovlaštenje za probno letenje izdato u skladu sa tačkom FCL.820 koji su bili uključeni u probno letenje tokom razvoja, sertifikacije ili proizvodnje za tip vazduhoplova i imaju ukupno 50 sati naleta ili deset sati naleta kao PIC na probnim letovima na tom tipu vazduhoplova, tokom godine koja prethodi datumu njihovog zahtjeva, imaju pravo da podnesu zahtjev za produženje roka važenja ili obnovu ovlaštenja za odgovarajući tip.”;

(21) u tački FCL.805, podtačka d zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Prava ovlaštenja za vuču jedrilica i reklamnih natpisa biće ograničena na avione ili TMG-ove, u skladu sa vazduhoplovom na kom je završena letačka obuka. Za reklamne natpise, prava se ograničavaju na metod vuče koji se koristi tokom letačke obuke. Prava se proširuju, ako su piloti uspješno završili najmanje tri leta za obuku sa instruktorom koji pokrivaju cjelokupan nastavni program na bilo kojoj vrsti vazduhoplova i metodi vuče za vuču reklamnih natpisa.“;

(22) u tački FCL.810 uvodna rečenica podtačke a podpodtačke 1 zamjenjuje se sljedećim:

„(1) Podnosioci zahtjeva moraju završiti kurs obuke u okviru perioda od najviše šest mjeseci u DTO-u ili ATO-u kako bi mogli da koriste prava LAPL, SPL ili PPL za avione, TMG-ove ili vazdušne brodove u VFR uslovima noću. Kurs obuke mora da sadrži:”;

(23) u tački FCL.815 podtačka e zamjenjuje se sljedećim:

„(e) Produženje roka važenja

Za produženje roka važenja ovlaštenja za letenje u planinskom području podnosioci zahtjeva moraju ispuniti jedno od sljedećeg:

(1) obaviti u prethodne dvije godine najmanje šest slijetanja na površinu za koju se zahtijeva ovlaštenje za letenje u planinskom području;

(2) položiti provjeru stručnosti koja je u skladu sa zahtjevima iz podtačke c.”;

(24) u tački FCL.900 podtačka c zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Obuka van teritorije država članica

(1) Odstupajući od podtačke a, u slučaju letačke obuke za vrijeme kursa obuke odobrenog u skladu sa ovim Aneksom koja se izvodi van teritorije za koju su države članice odgovorne na osnovu Čikaške konvencije, nadležna vlast izdaje uvjerenje instruktora podnosiocima zahtjeva koji:

(i) posjeduju dozvolu pilota koja ispunjava sve sljedeće kriterijume:

(A) u skladu je sa Aneksom 1 Čikaške konvencije;

(B) u svakom slučaju, mora da posjeduje najmanje CPL u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova sa odgovarajućim ovlaštenjem ili uvjerenjem;

(ii) ispuni zahtjeve utvrđene u ovom poddijelu za izdavanje odgovarajućeg uvjerenja instruktora;

(iii) dokažu nadležnoj vlasti adekvatan nivo znanja evropskih sigurnosnih vazduhoplovnih pravila, radi korišćenja prava instruktora u skladu sa ovim Aneksom.

(2) Uvjerenje je ograničeno na pružanje letačke obuke za vrijeme kursa obuke odobrenog u skladu sa ovim Aneksom koji ispunjava sve sljedeće uslove:

(i) izvodi se van teritorije za koju su države članice odgovorne na osnovu Čikaške konvencije;

(ii) kurs pohađaju učenici piloti koji imaju dovoljno znanje jezika na kojem se sprovodi letačka obuka.”;

(25) u tački FCL.935 podtačka a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Osim za instruktora za saradnju unutar višečlane posade (MCCI), instruktora na trenažeru (STI), instruktora za ovlaštenje za letenje u planinskom području (MI) i instruktora za ovlaštenje za probne i ispitivačke letove (FTI), podnosilac zahtjeva za uvjerenje instruktora mora da položi procjenu sposobnosti u odgovarajućoj klasi ili tipu vazduhoplova ili u odgovarajućem FSTD-u, kako bi dokazao ispitivaču kvalifikovanom u skladu sa poddijelom K ovog Aneksa sposobnost da obuči pilota učenika na nivou potrebnom za izdavanje odgovarajuće dozvole, ovlaštenja ili uvjerenja.“;

(26) tačka FCL.940 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.940 Rok važenja uvjerenja instruktora

Sa izuzetkom MI, i ne dovodeći u pitanje tačku FCL.900 podtačku b podpodtačku 1 i tačku FCL.915 podtačku e podpodtačku 2, uvjerenja instruktora važe 3 godine.”;

(27) tačka FCL.905.FI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.905.FI Prava i uslovi

Prava FI-ova su da sprovode letačku obuku za izdavanje, produženje roka važenja ili obnovu:

- (a) PPL, SPL, BPL i LAPL u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova;
- (b) ovlašćenja za letenje na klasi i tipu vazduhoplova sa jednim pilotom, osim za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom; proširenja klasa i grupa za balone i proširenja klasa za jedrilice;
- (c) ovlašćenja za letenje na klasi i tipu aviona sa jednim pilotom, osim za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom, u operacijama sa više pilota, pod uslovom da FI-ovi ispunjavaju bilo koji od sljedećih uslova:
 - (1) posjeduju ili su posjedovali uvjerenje TRI za avione sa više pilota;
 - (2) uspješno su završili sve što slijedi:
 - (i) najmanje 500 sati kao piloti u operacijama sa više pilota na avionima;
 - (ii) kurs obuke za MCCI u skladu sa tačkom FCL.930.MCCI;
 - (d) ovlašćenja za letenje na tipu za vazdušne brodove sa jednim ili više pilota;
 - (e) CPL u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova, pod uslovom da su FI-ovi sproveli najmanje 200 sati letačke obuke u toj kategoriji vazduhoplova;
 - (f) ovlašćenja za noćno letenje, pod uslovom da FI-ovi ispunjavaju sve sljedeće uslove:
 - (1) kvalifikovani su da lete noću u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova;
 - (2) dokazali su da su sposobni da vrše obuku noću FI-a koji je kvalifikovan u skladu sa podtačkom j;
 - (3) ispunjavaju zahtjev u vezi sa iskustvom letenja noću iz tačke FCL.060 podtačke b podpodtačke 2;
 - (g) ovlašćenja za vuču, akrobacije u vazduhu ili, u slučaju FI-ova(S) ovlašćenja za letenje jedrilicom u uslovima bez spoljne vidljivosti, pod uslovom da posjeduju ta prava i da su FI-ovi pokazali sposobnost da vrše obuku za to ovlašćenje FI-a kvalifikovanog u skladu sa podtačkom j;
 - (h) ovlašćenja za EIR ili IR u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova, pod uslovom da FI-ovi ispunjavaju sve sljedeće uslove:
 - (1) najmanje 200 sati naleta po IFR, od kojih najviše 50 sati može biti instrumentalno vrijeme na zemlji u FFS, FTD 2/3 ili FNPT II;
 - (2) uspješno završili kurs obuke za IRI kao učenici piloti i procjenu sposobnosti za uvjerenje IRI;
 - (3) ispunjavaju uslove iz tačke FCL.915.CRI podtačke a, i tač. FCL.930.CRI i FCL.935 za višemotorne avione, kao i tačke FCL.910.TRI podtačke c podpodtačke 1 i tačke FCL.915.TRI podtačke d podpodtačke 2 za višemotorne helikoptere;
 - (i) ovlašćenja za letenje na klasi ili tipu višemotornih vazduhoplova sa jednim pilotom, osim za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom, ako ispunjavaju sljedeće uslove:
 - (1) u slučaju aviona, ispunjavaju uslove iz tačke FCL.915.CRI podtačke a, i tač. FCL.930.CRI i FCL.935;
 - (2) u slučaju helikoptera, ispunjavaju uslove iz tačke FCL.910.TRI podtačke c podpodtačke 1 i tačke FCL.915.TRI podtačke d podpodtačke 2;
 - (j) FI, IRI, CRI, STI ili MI uvjerenja, pod uslovom da ispunjavaju sve sljedeće uslove:
 - (1) sproveli najmanje 50 sati ili 150 lansiranja tokom letačke obuke na jedrilicama u slučaju FI(S), najmanje 50 sati ili 50 polijetanja tokom letačke obuke na balonima u slučaju FI(B) i 500 sati letačke obuke u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova u svim ostalim slučajevima;
 - (2) položili procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935 na odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova kako bi ispitivaču instruktora letenja (FIE) dokazali da su sposobni da vrše obuku za odgovarajuće uvjerenje;
 - (k) MPL pod uslovom da FI-ovi ispunjavaju sve sljedeće uslove:
 - (1) za osnovnu fazu letačke obuke, završili najmanje 500 sati naleta kao piloti aviona, uključujući najmanje 200 sati letačke obuke;
 - (2) za osnovnu fazu obuke:
 - (l) posjeduje IR za višemotorni avion i pravo da sprovodi obuku za IR;
 - (ii) da ima najmanje 1.500 sati letenja u operacijama sa više pilota;

3. u slučaju da su FIs već kvalifikovani da sprovode obuku na ATP(A) ili CPL(A)/IR integrisanim kursevima, uslov iz podpodtačke 2 podpodpodtačke (ii) može se zamijeniti završenim strukturiranim kursom obuke koji se sastoji od:

- (i) MCC kvalifikacije;
- (ii) posmatranja 5 sesija letačke obuke u fazi 3 MPL kursa;
- (iii) posmatranja 5 sesija letačke obuke u fazi 4 MPL kursa;
- (iv) posmatranja 5 sesija periodične linijski orjentisane letačke obuke operatora;
- (v) sadržaja MCCI instruktorskog kursa.

U ovom slučaju, FIs moraju da sprovedu svojih prvih 5 instruktorskih sesija pod nadzorom TRI(A), MCCI(A) ili SFI(A) kvalifikovanih za sprovođenje MPL letačke obuke”;

(28) tačka FCL.915.FI mijenja se kako slijedi:

(a) podtačka b podpodtačka 2 podpodpodtačka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„(i) osim za FI(A) koji sprovodi obuku samo za LAPL(A), položen ispit iz teorijskog znanja za CPL, koji se može polagati bez završenog kursa obuke za teorijsko znanje za CPL i koji nije validan za izdavanje CPL-a; i”;

(b) podtačka c podpodtačka 2 zamjenjuje se sljedećim:

„(2) najmanje 200 sati kao PIC, ako podnositelj zahtjeva posjeduje najmanje PPL(H) i položen ispit iz teorijskog znanja za CPL, koji se može polagati bez završenog kursa obuke za teorijsko znanje za CPL i koji nije validan za izdavanje CPL-a;”;

(29) u tački FCL.930.FI dodaje se sljedeća podtačka c:

„(c) Za podnosioca zahtjeva za uvjerenje FI-ova koji posjeduju ili su posjedovali bilo kakvo drugo uvjerenje instruktora izdato u skladu sa ovim Aneksom smatra se da ispunjavaju zahtjeve iz podtačke b podpodtačke 1”;

(30) tačka FCL.940.FI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.940.FI – Produženje roka važenja i obnova

(a) Produženje roka važenja

1. Za produženje roka važenja FI uvjerenja, imaoici moraju prije datuma isteka FI uvjerenja ispunjavati najmanje dva od tri sljedeća zahtjeva:

(i) da su sproveli:

(A) u slučaju FI(A) i FI(H), najmanje 50 sati letačke obuke u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova kao FI, TRI, CRI, IRI, MI ili ispitivači. Ako se produžavaju prava za sprovođenje obuke za IR ovlašćenje, najmanje 10 od tih 20 sati mora biti letačka obuka za IR sprovedena u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu isteka FI uvjerenja;

(B) u slučaju FI(As), najmanje 20 sati letačke obuke na vazдушnim brodovima kao instruktori letenja, IRI ili ispitivači. Ako se produžavaju prava za sprovođenje obuke za IR ovlašćenje, najmanje 10 od tih 20 sati mora biti letačka obuka za IR sprovedena u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu isteka FI uvjerenja;

(C) u slučaju FI(S), najmanje 60 polijetanja ili 30 sati letačke obuke u jedrilicama, motornim jedrilicama ili kao TMG-vima, kao FI ili ispitivači;

(D) u slučaju FI(B), najmanje šest sati letačke obuke na balonima, kao FI ili kao ispitivači;

(ii) da su završili obuku osvježavanja znanja instruktora kao FI u ATO-u ili pri nadležnoj vlasti. Imaoci FI(B) i FI(S) mogu da završe tu obuku osvježavanja znanja instruktora u DTO-u;

(iii) da su položili procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935 u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu isteka FI uvjerenja.

2. Za najmanje svako drugo produženje u slučaju FI(A) ili FI(H), ili za svako treće produženje u slučaju FI(As), FI(S) i FI(B), imaoici odgovarajućeg FI uvjerenja moraju da polože procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935.

(b) Obnova.

Ako je FI uvjerenje isteklo, podnosioci zahtjeva moraju, u roku od 12 mjeseci koji prethodi datumu podnošenja zahtjeva za obnovu, da završe obuku za obnovu znanja instruktora za FI u ATO-u ili pri nadležnoj vlasti ili, u slučaju FI(B) ili FI(S), u ATO-u, DTO-u ili pri nadležnoj vlasti, i da završe procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935.”;

(31) u tački FCL.905.TRI, podtač. (b) i (c) zamjenjuju se sljedećima:

„(b) izdavanje TRI ili SFI uvjerenja, pod uslovom da imalac ispunjava sve sljedeće uslove:

(1) ima najmanje 50 sati iskustva sprovođenja obuke kao TRI ili SFI u skladu sa ovom Regulativom ili Regulativom Komisije (EU) br. 965/2012;

(2) završio je nastavni plan sprovođenja letačke obuke odgovarajućeg dijela kursa obuke za TRI u skladu sa tačkom FCL.930.TRI podtačkom a podpodtačkom 3 i dobio pozitivnu ocjenu rukovodioca obuke ATO-a; i

(c) u slučaju TRI za avione sa jednim pilotom:

(1) izdavanje, produženje roka važenja i obnova ovlašćenja za letenje na tipu složenog aviona visokih performansi sa jednim pilotom pod uslovom da podnosilac zahtjeva traži prava u operacijama sa jednim pilotom.

Prava TRI(SPA) se mogu proširiti na letačku obuku za ovlašćenje za letenje na tipu složenog aviona visokih performansi za operacije sa više pilota, ako TRI ispunjava bilo koji od sljedećih uslova:

(i) posjeduje ili je posjedovao TRI uvjerenje za avione sa više pilota;

(ii) ima najmanje 500 sati na avionima u operacijama sa više pilota i završio je obuku za MCCI u skladu sa tačkom FCL.930.MCCI.

2. MPL kurs u osnovnoj fazi, ako ima prava proširena na operacije sa više pilota i posjeduje ili je posjedovao FI(A) ili IRI(A) uvjerenje.“;

(32) tačka FCL.910.TRI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.910.TRI – Ograničena prava

(a) Opšte. Ako se TRI obuka sprovodi samo u FSTD-ovima, prava TRI-ja su ograničena na obuku u FSTD-ovima. Međutim, to ograničenje uključuje sljedeća prava za izvođenje obuke na vazduhoplovima:

(1) LIFUS, pod uslovom da je kurs obuke za TRI uključivao obuku navedenu u tački FCL.930.TRI podtački a podpodtački 4 podpodpodtački (i);

(2) obuku za slijetanje, pod uslovom da je kurs obuke za TRI uključivao obuku navedenu u tački FCL.930.TRI podtački a podpodtački 4 podpodpodtački (ii); ili

(3) letove obuke navedene u tački FCL.060 podtački c podpodtački 2, pod uslovom da je kurs obuke za TRI uključivao obuku iz podtačke a podpodtač. 1 ili 2.

Ograničenje na FSTD uklanja se ako TRI-jevi završe procjenu sposobnosti u vazduhoplovu.

(b) TRI-jevi za avione i vazduhoplove sa uzgonom dobijenim snagom - TRI(A) i TRI(PL). Prava TRI-jeva su ograničena na tip aviona ili vazduhoplov sa uzgonom dobijenim snagom na kojem je završena obuka i procjena sposobnosti. Ako nije drugačije određeno u podacima o operativnoj prikladnosti (OSD), za proširenje prava TRI-jeva na druge tipove TRI-jevi moraju:

(1) odraditi u roku od 12 mjeseci prije datuma podnošenja zahtjeva, najmanje 15 rutnih sektora, uključujući i polijetanja i slijetanja na predmetnom tipu vazduhoplova, od kojih najviše sedam sektora može biti odrađeno u FSTD-u;

(2) završiti odgovarajuće djelove tehničke obuke i djelove letačke obuke primjenljivog kursa obuke za TRI;

(3) položiti odgovarajuće sekcije procjene sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935 radi dokazivanja FIE-u ili TRE-u kvalifikovanom u skladu sa poddijelom K ovog Aneksa, svoje sposobnost za obuku pilota do nivoa potrebnog za izdavanje ovlašćenja za letenje na tipu, uključujući obuku prije leta, poslije leta i obuku teorijskog znanja.

Prava TRI-jeva proširuju se na druge varijante u skladu sa OSD-om ako su TRI-jevi završili odgovarajuće djelove tehničke obuke i djelove letačke obuke primjenljivog kursa obuke za TRI.

(c) TRI-jevi za helikoptere – TRI(H).

1. Prava TRI(H) su ograničena na tip helikoptera na kojima je sprovedena procjena sposobnosti za izdavanje TRI uvjerenja. Ako nije drugačije određeno u podacima o operativnoj prikladnosti (OSD), za proširenje prava TRI-jeva na druge tipove TRI-jevi moraju:

(i) završiti odgovarajuće djelove tehničke obuke i djelove letačke obuke kursa obuke za TRI;

(ii) odraditi u roku od 12 mjeseci prije datuma podnošenja zahtjeva najmanje 10 sati na odgovarajućem tipu helikoptera, od čega najviše pet sati može biti odrađeno na FFS-u ili FTD-u 2/3; i

(iii) položiti odgovarajuće sekcije procjene sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935 u cilju da se dokaže sposobnost FIE-u ili TRE-u kvalifikovanom u skladu sa poddijelom K, da obučava pilota do nivoa potrebnog za izdavanje ovlašćenja za letenje na tipu, uključujući obuku prije leta, poslije leta i obuku teorijskog znanja.

Prava TRI-jeva proširuju se na druge varijante u skladu sa OSD-om ako su TRI-jevi završili odgovarajuće djelove tehničke obuke i djelove letačke obuke primjenljivog kursa obuke za TRI.

(2) Prije nego što se prava TRI(H) prošire sa prava jednog pilota na više pilota na istom tipu helikoptera, imalac mora da ostvari najmanje 100 sati u operacijama sa više pilota na ovom tipu.

(d) Bez obzira na gore pomenute tačke, imao ci TRI uvjerenja koji su dobili ovlašćenje za letenje na tipu u skladu sa tačkom FCL.725 podtačkom e imaju pravo da svoje TRI prava proširi na taj novi tip vazduhoplova.”;

(33) u tački FCL.915.TRI podtački c podpodtačka 1 zamjenjuje se sljedećim:

„(c) za TRI(SPA) uvjerenje:

1. da završi, u roku od 12 mjeseci koji prethodi podnošenju zahtjeva, najmanje 30 rutnih sektora, uključujući i polijetanja i slijetanja, kao PIC na predmetnom tipu aviona, od kojih najviše 15 sektora može biti ostvareno u FSTD-u koji predstavlja taj tip, i;

(34) tačka FCL.930.TRI mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica podtačke a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Kurs obuke za TRI sprovodi se u vazduhoplovu samo ako FSTD nije raspoloživ i dostupan, i uključuje:”;

(b) u podtački a podpodtačka 3 zamjenjuje se sljedećim:

„(3) pet sati letačke obuke na odgovarajućem vazduhoplovu ili FSTD-u, koji predstavlja taj vazduhoplov, za vazduhoplov sa jednim pilotom i 10 sati za vazduhoplov sa više pilota ili na FSTD-u koji predstavlja taj vazduhoplov.”;

(c) dodaje se nova podpodtačka 4:

„(4) sljedeću obuku, prema potrebi:

(i) dodatnu posebnu obuku prije izvođenja LIFUS-a;

(ii) dodatnu posebnu obuku prije sprovođenja obuke za slijetanje. Ta obuka na FSTD-u uključuje obuku za procedure u slučaju nužde u vezi sa vazduhoplovima.”;

(35) tačka FCL.935.TRI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.935.TRI – Procjena sposobnosti

(a) Procjena sposobnosti za TRI za MPA i PL sprovodi se na FFS-u. Ako FFS nije raspoloživ ili dostupan, upotrebljava se vazduhoplov.

(b) Procjena sposobnosti za TRI za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom i helikoptere i mora se sprovesti u jednom od navedenih u nastavku:

(1) u raspoloživom i dostupnom FFS-u;

(2) ako FFS nije raspoloživ ili dostupan, u kombinaciji FSTD-a i vazduhoplova;

(3) ako FSTD nije raspoloživ ili dostupan, u vazduhoplovu.”;

(36) tačka FCL.940.TRI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.940.TRI – Produženje roka važenja i obnova

(a) Produženje roka važenja

1. Avioni

Za produženje roka važenja TRI(A) uvjerenja, podnosioci zahtjeva moraju u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu isteka roka važenja uvjerenja da ispunjavaju najmanje dva od sljedeća tri zahtjeva:

(i) da sprovedu jedan od sljedećih djelova kompletnog kursa za ovlašćenje za letenje na tipu ili periodičnog kursa obuke: simulatorsku sesiju od najmanje tri sata ili jednu vježbu u vazduhu od najmanje jednog sata koja se sastoji od najmanje dva polijetanja i slijetanja;

(ii) da završe obuku osvježanja znanja instruktora kao TRI(A) u ATO-u;

(iii) da polože procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935. Smatra se da podnosioci zahtjeva koji su ispunili uslov iz tačke FCL.910.TRI podtačke b podpodtačke 3 ispunjavaju ovaj zahtjev.

(2) Helikopteri i vazduhoplovi sa uzgonom dobijenim snagom

Za produženje roka važenja TRI(H) ili TRI(PL) uvjerenja podnosioci zahtjeva moraju u periodu važenja TRI uvjerenja da ispune najmanje dva od sljedeća tri zahtjeva:

(i) da završe 50 sati letačke obuke na svakom od tipova vazduhoplova, za koje posjeduje instruktorska prava ili na FSTD-u koji predstavlja te tipove, od čega najmanje 15 sati mora biti u roku od 12 mjeseci koji prethodi danu isteka TRI uvjerenja. U slučaju TRI

(PL), ovi sati letačke obuke se moraju ostvariti kao TRI ili ispitivač na tipu (TRE), ili SFI ili ispitivač na uređajima za simuliranje letenja (SFE). U slučaju TRI(H), nalet kao FI, kao instruktor za instrumentalno letenje (IRI), instruktor na trenažeru (SPI) ili kao ispitivač će takođe biti odgovarajući za ovu svrhu;

(ii) da završe obuku osvježanja znanja instruktora u ATO-u, kao TRI(H) ili TRI(PL), prema potrebi;

(iii) u roku od 12 mjeseci neposredno prije datuma isteka uvjerenja, uspješno polože procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935, tačkom FCL.910.TRI podtačkom b podpodtačkom 3 ili tačkom FCL.910.TRI podtačkom c podpodtačkom 3, prema potrebi.

(3) Za svako drugo produženje TRI uvjerenja, imaoci moraju da polože procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935.

(4) Ako TRI-jevi posjeduju uvjerenje za više od jednog tipa vazduhoplova iste kategorije, sa procjenom sposobnosti na jednom od tih tipova, produžava se rok važenja TRI uvjerenja za ostale tipove koje posjeduje u istoj kategoriji vazduhoplova, osim ako nije drugačije definisano u podacima o operativnoj prikladnosti (OSD).

(5) Posebni zahtjevi za produženje važenja TRI(H) uvjerenja

Smatra se da imaoci TRI(H) koji posjeduju i FI(H) uvjerenje ispunjavaju zahtjeve iz podtačke a. U tom slučaju, TRI(H) uvjerenje važi do isteka FI(H) uvjerenja.

(b) Obnova

Za obnovu TRI uvjerenja, podnosioci zahtjeva u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu podnošenja zahtjeva moraju da polože procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935 i moraju završiti:

(1) za avione:

(i) najmanje 30 rutnih sektora, uključujući polijetanja i slijetanja na odgovarajućem tipu aviona, od čega najviše 15 sektora smije biti na FFS-u;

(ii) obuku osvježanja znanja instruktora TRI-ja u ATO-u, koje mora da sadrži odgovarajuće elemente kursa obuke za TRI;

(2) za helikoptere i vazduhoplove sa uzgonom dobijenim snagom:

(i) najmanje 10 sati letenja, uključujući polijetanja i slijetanja na odgovarajućem tipu vazduhoplova, od čega najviše pet sati može biti završeno na FFS-u ili FTD-u 2/3;

(ii) obuku osvježanja znanja instruktora TRI-ja u ATO-u, koje mora da sadrži odgovarajuće elemente kursa obuke za TRI.

(3) Ako podnosioci zahtjeva posjeduju TRI uvjerenje za više od jednog tipa vazduhoplova iste kategorije, procjena sposobnosti na jednom od tih tipova priznaje se za obnavljanje TRI uvjerenja za druge tipove iste kategorije vazduhoplova, osim ako je u OSD-u navedeno drugačije.”;

(37) u tački FCL.905.CRI sljedeća podtačka ba dodaje se nakon podtačke b:

„(ba) Prava imaoca CRI uvjerenja su obuka za letenje na klasi i tipu aviona sa jednim pilotom, osim za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom, u operacijama sa više pilota, pod uslovom da CRI instruktori ispunjavaju bilo koji od sljedećih uslova:

(1) posjeduju ili su posjedovali uvjerenje TRI za avion sa više pilota;

(2) imaju najmanje 500 sati na avionima u operacijama sa više pilota i završili su obuku za MCCI u skladu sa tačkom FCL.930.MCCI.”;

(38) u tački FCL.930.CRI podtački a podpodtačka 3 zamjenjuje se sljedećim:

(3) „pet sati letačke obuke na višemotornim avionima ili FSTD-u koji predstavlja tu klasu ili tip vazduhoplova, uključujući najmanje tri sata u avionu ili najmanje tri sata letačke obuke na jednomotornim avionima, koje pruža instruktor letenja FI(A) kvalifikovan u skladu sa tačkom FCL.905.FI(j).”;

(39) tačka FCL.940.CRI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.940.CRI – Produženje roka važenja i obnova

(a) Za produženje roka važenja CRI uvjerenja podnosioci zahtjeva moraju u okviru roka važenja CRI uvjerenja da ispune najmanje dva od sljedeća tri zahtjeva:

(1) sprovesti najmanje 10 sati letačke obuke u ulozi CRI. Ako podnosioci zahtjeva posjeduju CRI prava na jednomotornim i višemotornim avionima, ti sati letačke obuke moraju biti jednako raspoređeni između jednomotornih i višemotornih aviona;

(2) završenu obuku osvježanja znanja u ulozi CRI u ATO-u ili pri nadležnoj vlasti;

(3) položena procjena sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935 za višemotorne ili jednomotorne avione, prema potrebi.

(b) Za svako drugo produženje roka važenja CRI uvjerenja imaoci moraju da ispune zahtjev iz podtačke a podpodtačke 3.

(c) Obnova

Ako je CRI uvjerenje isteklo, uvjerenje se obnavlja ako su podnosioci zahtjeva u roku od 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za produženje ispunili sljedeće:

(1) završili obuku osvježanja znanja u ulozi CRI u ATO-u ili pri nadležnoj vlasti;

(2) završili procjenu sposobnosti kako je propisano tačkom FCL.935.”;

(40) u tački FCL.915.IRI, podtački b podpodtačka 2 zamjenjuje se sljedećim:

„(2) u slučaju podnosioca zahtjeva za IRI(H) za višemotorne helikoptere, da ispune zahtjeve iz tačke FCL.905.FI podtačke h podpodtačke 3 podpodpodtačke (ii);”;

(41) u tački FCL.930.IRI podtački a podpodtački 3 podpodpodtačka (ii) zamjenjuje se sljedećim:

„(ii) za IRI(H), najmanje 10 sati letačke obuke na helikopteru, FFS-u, FTD-u 2/3 ili FNPT-u II/III. U slučaju podnosioca zahtjeva koji posjeduju FI(H) uvjerenje, broj tih sati smanjuje se na najmanje pet;”;

(42) tačka FCL.905.SFI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.905.SFI – Prava i uslovi

(a) Prava SFI-jeva su da sprovedu obuku na uređajima za simulirano letenje, u okviru odgovarajuće kategorije vazduhoplova, za:

(1) produženje roka važenja i obnovu IR, pod uslovom da posjeduju ili su posjedovali IR za odgovarajuću

kategoriju vazduhoplova;

(2) izdavanje IR, pod uslovom da posjeduju ili su posjedovali IR za odgovarajuću kategoriju vazduhoplova i da su završili kurs obuke za IRI.

(b) Prava SFI-jeva za avione sa jednim pilotom su da sprovedu obuku na simulatoru letenja za:

(1) izdavanje, produženje roka važenja i obnovu ovlašćenja za letenje na tipu složenih aviona visokih performansi sa jednim pilotom, ako podnosioci zahtjeva traže prava za izvođenje operacija sa jednim pilotom.

Prava SFI-jeva za avione sa jednim pilotom mogu se proširiti na letačku obuku za ovlašćenje za letenje na tipu složenih aviona visokih performansi sa jednim pilotom u operacijama sa više pilota, pod uslovom da ispunjavaju bilo koji od sljedećih uslova:

(i) posjeduju ili su posjedovali uvjerenje TRI za avione sa više pilota;

(ii) imaju najmanje 500 sati na avionima u operacijama sa više pilota i završili su kurs obuke za MCCI u skladu sa tačkom FCL.930.MCCI;

(2) MCC i MPL kursevi obuke za osnovnu fazu, pod uslovom da su prava SFI-jeva (SPA) proširena na operacije sa više pilota u skladu sa tačkom podpodtačkom 1.

(c) Prava SFI-jeva za avione sa više pilota su da sprovedu obuku na simulatoru letenja za:

(1) izdavanje, produženje roka važenja i obnovu ovlašćenja za letenje na tipu za avione sa više pilota i ako podnosioci zahtjeva traže prava za rad u operacijama sa više pilota, za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom;

(2) Kurs obuke za MCC;

(3) kurs MPL u osnovnoj, proširenoj i naprednoj fazi, pod uslovom da za osnovnu fazu posjeduju ili su posjedovali FI(A) ili IRI(A) uvjerenje.

(d) Prava SFI-jeva za helikoptere su da sprovedu obuku na simulatoru letenja za:

(1) izdavanje, produženje roka važenja i obnovu ovlašćenja za letenje na tipu helikoptera;

(2) MCC obuku, ako TRI-jevi posjeduju prava za sprovođenje obuke za helikoptere sa više pilota.”;

(43) tačka FCL.910.SFI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.910.SFI – Ograničena prava

Prava SFI su ograničena na FTD 2/3 ili FFS tipa vazduhoplova na kojem je kurs obuke za SFI bio sproveden.

Prava se mogu proširiti i na ostale FSTD-ove, koji predstavljaju tipove u istoj kategoriji vazduhoplova ako imaoci imaju:

(a) završen simulatorski sadržaj odgovarajućeg kursa za ovlašćenje za letenje na tipu;

(b) završene odgovarajuće djelove tehničke obuke i sadržaj FSTD-a nastavnog plana letačke obuke primjenljivog kursa obuke za TRI;

(c) sprovedena na kompletnom kursu za ovlašćenja za letenje na tipu najmanje 3 sata letačke obuke, u vezi sa dužnostima SFI-ja na odgovarajućem tipu pod nadzorom TRE-a ili SFE-a kvalifikovanih za tu svrhu i od kojih moraju dobiti pozitivnu ocjenu.

Prava SFI-ja proširuju se na druge varijante u skladu sa OSD-om, ako je SFI završio odgovarajuće djelove tehničke obuke za tip i sadržaj FSTD-a nastavnog plana letačke obuke primjenljivog kursa obuke za TRI.”;

(44) u tački FCL.930.SFI podtački a podpodtačka 2 zamjenjuje se sljedećim:

„(2) odgovarajuće djelove tehničke obuke i sadržaj FSTD-a nastavnog plana letačke obuke primjenljivog kursa obuke za TRI.”;

(45) tačka FCL.940.SFI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.940.SFI – Produženje roka važenja i obnova

(a) Produženje roka važenja

Za produženje roka važenja SFI uvjerenja podnosioci zahtjeva moraju, prije isteka roka važenja SFI uvjerenja, ispuniti najmanje dva od sljedeća tri zahtjeva:

(1) da završe najmanje 50 sati kao instruktori ili ispitivači na FSTD-ovima, od kojih najmanje 15 sati mora da bude u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu isteka roka važenja SFI uvjerenja;

(2) da završe obuku osvježanja znanja za instruktore kao SFI u ATO-u;

(3) da polože odgovarajuće djelove procjene sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935.

(b) Pored toga, podnosioci zahtjeva moraju da završe, na FFS-u, provjeru stručnosti za izdavanje ovlašćenja za letenje na određenom tipu vazduhoplova koji predstavljaju tipove za koje se posjeduju prava.

(c) Za svako drugo produženje roka važenja SFI uvjerenja, imaoći moraju da ispune zahtjev iz podtačke a podpodtačke 3.

(d) Ako SFI posjeduje uvjerenje za više od jednog tipa vazduhoplova iste kategorije, procjena sposobnosti na jednom od tih tipova priznaje se za produženje SFI uvjerenja i na drugim tipovima iste kategorije vazduhoplova, osim ako nije drugačije definisano u podacima o operativnoj prikladnosti (OSD).

(e) Obnova

Za obnovu SFI uvjerenja podnosioci zahtjeva moraju, u roku od 12 mjeseci koje neposredno prethodi zahtjevu za obnovu, ispuniti sve sljedeće uslove:

(1) da završe obuku osvježanja znanja za instruktore kao SFI u ATO-u;

(2) da polože procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.935;

(3) da polože provjeru stručnosti na FSTD-u za izdavanje posebnog ovlašćenja za letenje na tipu vazduhoplova koji predstavlja tip za koji se prava obnavljaju.”;

(46) tačka FCL.910.STI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.910.STI – Ograničena prava

Prava STI su ograničena na FSTD na kojem je kurs obuke za STI sproveden. Prava mogu biti proširena na druge FSTD-ove koji predstavljaju dalje tipove vazduhoplova ako, u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi zahtjevu, imaoći imaju:

(a) završen sadržaj FSTD-a u okviru CRI ili TRI kursa na klasi ili tipu vazduhoplova za koje se traže prava za sprovođenje obuke;

(b) položen primjenljivi dio provjere stručnosti na FSTD-u na kojem je sprovedena letačka obuka, u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa za odgovarajuću klasu ili tip vazduhoplova.

Za imaoce STI(A) koji sprovode obuku samo na BITD-u, provjera stručnosti mora da sadrži samo vježbe koje odgovaraju praktičnom ispitu za izdavanje PPL(A);

(c) najmanje tri sata letačke obuke u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova za CPL, IR ili PPL pod nadzorom instruktora FI, CRI(A), IRI ili TRI kojeg je u tu svrhu imenovao ATO, uključujući najmanje jedan sat letačke obuke pod nadzorom ispitivača instruktora letenja.”;

(47) tačka FCL.915.STI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.915.STI – Preduslovi

(a) Podnosioci zahtjeva za STI uvjerenja moraju da:

(1) posjeduju, ili su posjedovali tokom 3 godine prije podnošenja zahtjeva, dozvolu pilota i prava za sprovođenje obuke za odgovarajuće kurseve za koje je obuka namjeravana;

(2) završe odgovarajuću provjeru stručnosti na FSTD-u za ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu, u roku od 12 mjeseci koje neposredno prethodi podnošenju zahtjeva.

Podnosioci zahtjeva za STI(A) koji žele da sprovedu obuku samo na BITD-u, moraju završiti samo one vježbe koje su prikladne za praktični ispit za izdavanje PPL(A);

(b) Uz zahtjeve iz podtačke a, podnosioci zahtjeva za izdavanje STI(H) uvjerenja moraju završiti najmanje jedan sat naleta kao posmatrači u pilotskoj kabini odgovarajućeg tipa helikoptera, u roku od 12 mjeseci koje neposredno prethodi zahtjevu.”;

(48) tačka FCL.940.STI zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.940.STI Produženje roka važenja i obnova STI uvjerenja

(a) Produženje roka važenja

Za produženje roka važenja STI uvjerenja, podnosioci zahtjeva moraju u roku od 12 mjeseci koje neposredno prethodi datumu isteka STI uvjerenja ispuniti sve sljedeće zahtjeve:

(1) da sprovedu najmanje tri sata letačke obuke na FSTD-u u okviru kompletnog kursa obuke za CPL, IR, PPL ili kursa za ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu;

(2) da polože primjenljive djelove provjere stručnosti na FSTD-u na kojem je sprovedena letačka obuka, u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa za odgovarajuću klasu ili tip vazduhoplova.

Za imaoce STI(A) koji sprovedu obuku samo na BITD-u, provjera stručnosti mora da sadrži samo vježbe koje odgovaraju praktičnom ispitu za izdavanje PPL(A).

(b) Obnova

Za obnovu uvjerenja STI, podnosioci zahtjeva moraju u roku od 12 mjeseci koje neposredno prethodi zahtjevu za produženje roka važenja da:

(1) završe u ATO-u obuku za osvježanje znanja kao STI;

(2) uspješno polože primjenljive djelove provjere stručnosti na FSTD-u na kojem je sprovedena letačka obuka, u skladu sa Dodatkom 9 ovog Aneksa za odgovarajuću klasu ili tip vazduhoplova.

Za STI(A) koji sprovedu obuku samo na BITD-u, provjera stručnosti mora da sadrži samo vježbe koje odgovaraju praktičnom ispitu za izdavanje PPL(A);

(3) sprovedu najmanje tri sata letačke obuke u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova, na kompletnom kursu obuke za CPL, IR, PPL ili kursu za ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu, pod nadzorom instruktora FI, CRI, IRI ili TRI kojeg je u tu svrhu imenovao ATO, uključujući najmanje jedan sat letačke obuke pod nadzorom ispitivača instruktora letenja (FIE).”;

(49) tačka FCL.1000 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.1000 Uvjerenja ispitivača

(a) Opšte

Imaoci uvjerenja ispitivača moraju da:

(1) osim ako nije drugačije određeno ovim Aneksom, posjeduju dozvolu, ovlašćenje ili uvjerenje jednaku onima za koje su ovlašćeni da sprovedu praktične ispite, provjere stručnosti ili procjene sposobnosti i da imaju pravo da sprovedu obuku za njih;

(2) budu kvalifikovani da djeluju kao PIC na vazduhoplovu tokom praktičnog ispita, provjere stručnosti ili procjene sposobnosti kada se sprovedu na vazduhoplovu.

(b) Posebni uslovi:

(1) Nadležna vlast može da izda posebno uvjerenje kojim se daju prava za sprovođenje praktičnih ispita, provjera stručnosti i procjena sposobnosti ako usaglašenost sa zahtjevima utvrđenima u ovom pododjeljku nije moguća zbog uvođenja neke od sljedećih stavki:

(i) novog vazduhoplova u državama članicama ili u floti operatora;

(ii) novih kurseva obuke u ovom Aneksu.

Takvo uvjerenje ograničeno je na praktične ispite, provjere stručnosti i procjene sposobnosti potrebne za uvođenje novog tipa vazduhoplova ili novog kursa obuke i u svakom slučaju ne smije da važi duže od jedne godine.

(2) Imaoci uvjerenja, izdatog u skladu sa podtačkom b podpodtačkom 1 koji žele da se prijave za uvjerenje ispitivača moraju da ispune preduslove i zahtjeve za produženje roka važenja za tu kategoriju uvjerenja ispitivača.

(3) Ako kvalifikovani ispitivač nije dostupan, nadležne vlasti mogu, na pojedinačnoj osnovi, ovlastiti inspektore ili ispitivače koji ne ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve za instruktora, ovlašćenje za letenje na tipu ili klasi kako je navedeno u podtački a, za obavljanje praktičnih ispita, provjera stručnosti i procjene sposobnosti.

(c) Ispitivanje koje se sprovodi van teritorije država članica:

(1) Odstupajući od podtačke a, u slučaju praktičnih ispita i provjera stručnosti koji se sprovode van teritorije za koje su države članice odgovorne na osnovu Čikaške konvencije, nadležna vlast države članice izdaje uvjerenje ispitivača podnosiocima zahtjeva koji imaju pilotsku dozvolu izdatu u skladu sa Aneksom 1 Čikaške konvencije, ako podnosioci zahtjeva:

(i) posjeduju najmanje dozvolu, ovlašćenje ili uvjerenje jednako onima za koje su ovlašćeni da sprovode praktične ispite, provjere stručnosti ili procjene sposobnosti, i u svakom slučaju najmanje CPL;

(ii) posjeduju kvalifikacije da djeluju kao PIC u vazduhoplovu za vrijeme praktičnog ispita ili provjere stručnosti koji se sprovode na vazduhoplovu;

(iii) ispunjavaju zahtjeve uspostavljene u ovom poddjelu za izdavanje odgovarajućeg uvjerenja ispitivača; i

(iv) dokažu nadležnim vlastima odgovarajući nivo znanja evropskih vazduhoplovnih sigurnosnih propisa da bi mogli da koriste prava ispitivača u skladu sa ovim Aneksom.

(2) Uvjerenje iz podpodtačke 1 ograničeno je na sprovođenje praktičnih ispita i provjera stručnosti:

(i) koji se izvode van teritorija za koje su države članice odgovorne na osnovu Čikaške konvencije; i

(ii) pilota koji imaju dovoljno znanja iz jezika na kojem se provjera sprovodi.”;

(50) tačka FCL.1005 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.1005 Ograničenje prava u slučaju sukoba interesa

Ispitivači ne smiju sprovoditi:

(a) praktične ispite ili procjene sposobnosti za izdavanje dozvole, ovlašćenja ili uvjerenja podnosiocima zahtjeva kojima su sproveli više od 25 % potrebne letačke obuke za dozvolu, ovlašćenje ili uvjerenje za koje se sprovodi praktični ispit ili procjena sposobnosti; i

(b) praktične ispite, provjere stručnosti ili procjene sposobnosti ako osjećaju da bi njihova objektivnost mogla biti upitna.”;

(51) tačka FCL.1025 zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.1025 Rok važenja, produženje roka važenja i obnova uvjerenja ispitivača

(a) Rok važenja

Uvjerenje ispitivača važi tri godine.

(b) Produženje roka važenja

Za produženje roka važenja uvjerenja ispitivača imaoci moraju da ispune sve sljedeće uslove:

(1) prije datuma isteka roka važenja uvjerenja, moraju sprovesti najmanje šest praktičnih ispita, provjera stručnosti ili procjena sposobnosti;

(2) u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu isteka roka važenja uvjerenja, moraju završiti kurs za osvježanje znanja ispitivača koji pruža nadležna vlast ili koje pruža ATO uz odobrenje nadležne vlasti. Ispitivač koji posjeduje uvjerenje za jedrilice ili balone može, u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu isteka roka važenja uvjerenja, završiti kurs osvježanja znanja ispitivača koji sprovodi DTO uz odobrenje nadležne vlasti;

(3) jedan od praktičnih ispita, provjera stručnosti ili procjena sposobnosti koji se sprovode u skladu sa podpodtačkom 1 mora se sprovesti u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi datumu isteka roka važenja uvjerenja ispitivača i:

(i) mora biti ocijenjen od strane inspektora iz nadležne vlasti ili starijeg ispitivača kojeg je za to posebno ovlastila nadležna vlast odgovorna za uvjerenje ispitivača; ili

(ii) moraju da ispune zahtjeve iz tačke FCL.1020.

Ako podnosioci zahtjeva za produženje roka važenja posjeduju prava za više od jedne kategorije ispitivača, sva prava ispitivača mogu se produžiti ako podnositelj zahtjeva ispunjava zahtjeve iz podtačke b podpodtač. 1 i 2 i tačke FCL.1020 za jednu od kategorija uvjerenja ispitivača koju posjeduje, u dogovoru sa nadležnim vlastima.

(c) Obnova

Ako je uvjerenje isteklo, podnosioci zahtjeva moraju, prije nego nastave da koriste prava, da ispune zahtjeve iz podtačke b podpodtačke 2 i tačke FCL.1020 u roku od 12 mjeseci koji neposredno prethodi zahtjevu za obnovu.

(d) Uvjerenje ispitivača se može produžiti ili obnoviti ako podnosioci zahtjeva dokažu kontinuiranu usaglašenost sa zahtjevima iz tač. FCL.1010 i FCL.1.030.

(52) tačka FCL.1005.TRE mijenja se kako slijedi:

(a) u podtački a podpodtačka 5 zamjenjuje se sljedećim:

„(5) procjene sposobnosti za izdavanje, produženje roka važenja ili obnovu TRI ili SFI uvjerenja u primjenljivoj kategoriji vazduhoplova, pod uslovom da su najmanje tri godine proveli u ulozi TRE-a i da su prošli posebnu obuku za procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.1015 podtačkom b.”;

(b) u podtački b podpodtačka 4 zamjenjuje se sljedećim:

„(4) procjene sposobnosti za izdavanje, produženje roka važenja ili obnovu TRI(H) ili SFI(H) uvjerenja, pod uslovom da su najmanje tri godine proveli u ulozi TRE-a i da su prošli posebnu obuku za procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.1015 podtačkom b.”;

(53) u tački FCL.1005.CRE podtačka b zamjenjuje se sljedećim:

„provjera stručnosti za:

(1) produženje roka važenja ili obnovu ovlašćenja za letenje na klasi i tipu;

(2) produženje roka važenja IR, pod uslovom da imaju najmanje 1 500 sati kao piloti aviona i najmanje 450 sati naleta u instrumentalnim uslovima;

(3) obnovu IR, pod uslovom da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u tački FCL.1010.IRE podtački a; i

(4) produženje roka važenja ili obnovu ovlašćenja za EIR, pod uslovom da imaju najmanje 1 500 sati kao piloti aviona i ispunjavaju uslove iz tačke FCL.1010.IRE podtačke a podpodtačke 2”;

(54) u tački FCL.1010.CRE podtačka b zamjenjuje se sljedećim:

„(b) posjeduju CRI ili FI uvjerenje sa pravima instruktora za odgovarajuću klasu ili tip;”;

(55) tačka FCL.1010.IRE zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.1010.IRE – Preduslovi

(a) IRE(A)

Podnosioci zahtjeva za IRE uvjerenje za avione moraju da posjeduju IRI(A) ili FI(A) uvjerenje sa pravom da sprovode obuku za IR(A) i moraju da ostvare:

(1) 2 000 sati naleta kao piloti aviona; i

(2) 450 sati naleta u instrumentalnim uslovima, od čega 250 sati mora biti u ulozi instruktora.

(b) IRE(H)

Podnosioci zahtjeva za IRE uvjerenje za helikoptere moraju da posjeduju IRI(H) ili FI(H) uvjerenje sa pravom da sprovode obuku za IR(H) i moraju da ostvare:

(1) 2 000 sati naleta kao piloti helikoptera; i

(2) 300 sati instrumentalnog naleta na helikopterima, od čega 200 sati mora biti u ulozi instruktora.

(c) IRE(As)

Podnosioci zahtjeva za IRE uvjerenje za vazdušne brodove moraju da posjeduju IRI(As) ili FI(As) uvjerenje sa pravom da sprovode obuku za IR(As) i moraju da ostvare:

(1) 500 sati naleta kao piloti vazdušnih brodova; i

(2) 100 sati instrumentalnog naleta na vazdušnim brodovima, od čega 50 sati mora biti u ulozi instruktora.”;

(56) tačka FCL.1005.SFE zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.1005.SFE – Prava i uslovi

(a) Ispitivači na simulatoru za avione (SFE(A)) i SFE za vazduhoplove sa uzgonom dobijenim snagom (SFE(PL))

Prava SFE-a za avione ili vazduhoplove sa uzgonom dobijenim snagom su sprovođenje sljedećih ispita i provjera na FFS-u ili, za procjene iz podpodtačke 5, na primjenljivom FSTD-u:

(1) praktični ispiti i provjere stručnosti za izdavanje, produženje roka važenja ili obnovu ovlašćenja za tip za avione ili vazduhoplove sa uzgonom dobijenim snagom, kako je primjenljivo;

(2) provjere stručnosti za produženje roka važenja ili obnovu IR-a, ako je kombinovano sa produženjem roka važenja ili obnovom ovlašćenja za letenje na tipu, pod uslovom da su tokom protekle godine prošli provjeru stručnosti za ovlašćenje za letenje na tipu vazduhoplova uključujući i ovlašćenje za instrumentalno letenje;

(3) praktični ispiti za izdavanje ATPL(A);

(4) praktični ispiti za izdavanje MPL, pod uslovom da ispunjavaju zahtjeve iz tačke FCL.925; i

(5) procjene sposobnosti za izdavanje, produženje roka važenja ili obnovu SFI uvjerenja u odgovarajućoj kategoriji vazduhoplova, pod uslovom da su proveli najmanje tri godine u ulozi SFE(A)-a i da su prošli posebnu obuku za procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.1015 podtačka b.

(b) SFE za helikoptere (SFE(H))

Prava SFE za helikoptere su sprovođenje sljedećih ispita i provjera na FFS-u ili, za procjene iz podpodtačke 4, na FSTD-u koji je primjenljiv:

(1) praktični ispiti i provjere stručnosti za izdavanje, produženje roka važenja ili obnovu ovlašćenja za letenje na tipu;

(2) provjere stručnosti za produženje roka važenja ili obnovu IR-a ako su te provjere kombinovane sa produženjem roka važenja ili obnovom ovlašćenja za letenje na tipu, pod uslovom da su SFE-ovi tokom posljednje godine koja prethodi provjeri stručnosti prošli provjeru stručnosti za ovlašćenje za letenje na tipu vazduhoplova uključujući i ovlašćenje za instrumentalno letenje;

(3) praktični ispiti za izdavanje ATPL(H); i

(4) procjene sposobnosti za izdavanje, produženje roka važenja ili obnovu SFI(H) uvjerenja, pod uslovom da su proveli najmanje tri godine u ulozi SFE(H)-a i da su prošli posebnu obuku za procjenu sposobnosti u skladu sa tačkom FCL.1015 podtačkom b.”;

(57) tačka FCL.1010.SFE zamjenjuje se sljedećim:

„FCL.1010.SFE – Preduslovi

(a) SFE(A)

Podnosioci zahtjeva za SFE(A) uvjerenje moraju da ispune sve sljedeće uslove:

(1) za avione sa više pilota:

(i) posjeduju ili su posjedovali ATPL(A) i ovlašćenje za letenje na odgovarajućem tipu aviona;

(ii) posjeduju SFI(A) uvjerenje za odgovarajući tip aviona; i

(iii) imaju najmanje 1 500 sati naleta kao piloti u avionima sa više pilota;

(2) za složene avione visokih performansi sa jednim pilotom;

(i) posjeduju ili su posjedovali CPL(A) ili ATPL(A) i ovlašćenje za letenje na odgovarajućem tipu aviona;

(ii) posjeduju SFI(A) uvjerenje za odgovarajuću klasu ili tip aviona;

(iii) imaju najmanje 500 sati naleta kao piloti u avionima sa jednim pilotom;

(3) za prvo izdavanje SFE uvjerenja, prošli su najmanje 50 sati obuke na simulatoru u ulozi TRI(A) ili SFI(A) na odgovarajućem tipu.

(b) SFE(H)

Podnosioci zahtjeva za SFE(H) uvjerenje moraju da ispune sve sljedeće uslove:

(1) posjeduju ili su posjedovali ATPL(H) i ovlašćenje za letenje na odgovarajućem tipu helikoptera;

(2) posjeduju SFI(H) uvjerenje za odgovarajući tip helikoptera;

(3) imaju najmanje 1 000 sati naleta kao piloti u helikopterima sa više pilota;

(4) za prvo izdavanje SFE uvjerenja, sprovedi najmanje 50 sati obuke na simulatoru letenja u ulozi TRI(H) ili SFI(H) na odgovarajućem tipu.”;

(58) tač. 1.1. i 1.2. Dodatka 1 zamjenjuju se sljedećim:

„1.1 Za izdavanje LAPL-a, imaocu LAPL-a u drugoj kategoriji vazduhoplova priznaje se u potpunosti teorijsko znanje iz opštih predmeta kako je definisano u tački FCL.120. Međutim, predmet „navigacija” podliježe takvom priznavanju samo u slučaju imaoca LAPL(A) koji podnese zahtjev za izdavanje LAPL(H), ili imaoca LAPL(H) koji podnese zahtjev za izdavanje LAPL(A).

1.2 Za izdavanje LAPL(A)-a, LAPL(H)-a ili PPL-a imaocima PPL-a, CPL-a ili ATPL-a u drugoj kategoriji vazduhoplova u potpunosti se priznaje teorijsko znanje iz opštih predmeta kako je definisano u tački FCL.215 podtački a podpodtački 1”;

(59) u Dodatak 1 dodaje se nova tačka 1.2.a kako slijedi:

„1.2.a Za izdavanje LAPL(B)-a, LAPL(S)-a, BPL-a ili SPL-a imaocima dozvole u drugoj kategoriji vazduhoplova u potpunosti se priznaje teorijsko znanje iz opštih predmeta kako je definisano u tački FCL.215 podtački b podpodtački 1”;

(60) u Dodatku 3, dijelu A, tački 9, podtačka b zamjenjuje se sljedećim:

„(b) 70 sati u ulozi PIC, od čega najviše 55 sati može biti u ulozi SPIC. Vrijeme instrumentalnog letenja u ulozi SPIC računa se kao nalet u ulozi PIC do najviše 20 sati.”;

(61) u Dodatku 3, dijelu C, tački 8, podtačka b zamjenjuje se sljedećim:

„(b) 70 sati u ulozi PIC, od čega najviše 55 sati može biti u ulozi SPIC. Vrijeme instrumentalnog letenja u ulozi SPIC računa se kao nalet u ulozi PIC do najviše 20 sati.”;

(62) u Dodatku 3, dijelu D, tački 8, podtačka b zamjenjuje se sljedećim:

„(b) 70 sati u ulozi PIC, od čega najviše 55 sati može biti u ulozi SPIC.”

(63) u Dodatku 3, dijelu E, tački 3, podtačka a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) imati 150 sati naleta na avionu;

Osim za zahtjev od 50 sati u ulozi PIC na avionima, sati u ulozi PIC na drugim kategorijama vazduhoplova mogu se uračunavati u nalet od 150 sati letenja avionom u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

(1) 20 sati na helikopterima, ako podnosioci zahtjeva posjeduju PPL(H);

(2) 50 sati na helikopterima, ako podnosioci zahtjeva posjeduju CPL(H);

(3) 10 sati na TMG-ovima ili jedrilicama;

(4) 20 sati na vazdušnim brodovima, ako podnosioci zahtjeva posjeduju PPL(As);

(5) 50 sati na vazdušnim brodovima, ako podnosioci zahtjeva posjeduju CPL(As);”;

(64) u Dodatku 3, dijelu K, tački 3, podtačka a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) imati 155 sati letenja, uključujući 50 sati kao PIC na helikopterima od čega je 10 sati rutno navigacijsko letenje.

Osim za zahtjev od 50 sati u ulozi PIC na helikopterima, sati u ulozi PIC na drugim kategorijama vazduhoplova mogu se uračunavati u nalet od 155 sati letenja helikopterom u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

(1) 20 sati na avionima, ako podnosioci zahtjeva posjeduju PPL(A);

(2) 50 sati na avionima, ako podnosioci zahtjeva posjeduju CPL(A);

(3) 10 sati na TMG-ovima ili jedrilicama;

(4) 20 sati na vazdušnim brodovima, ako podnosioci zahtjeva posjeduju PPL(As);

(5) 50 sati na vazdušnim brodovima, ako podnosioci zahtjeva posjeduju CPL(As);”;

(65) U Dodatku 7 Tabela SADRŽAJ ISPITA u vezi sa kategorijom aviona zamjenjuje se sljedećom tabelom:

“Avioni

ODJELJAK 1 – PRIPREME ZA LET I ODLAZAK

Korišćenje ček liste, vođenje vazduhoplova, procedure protiv zaleđivanja i odleđivanja, itd. primjenjuju se u svim odjeljcima

a	Korišćenje letačkog priručnika (ili sličnog) posebno za proračun performansi vazduhoplova, mase i centraže
b	Korišćenje dokumenata službi kontrole letenja, meteoroloških dokumenata
c	Priprema ATC plana leta, IFR plan/dnevnik leta
d	Identifikacija potrebnih navigacionih sredstava za procedure odlaska, dolaska i prilaza
e	Pretpoletna provjera
f	Meteorološki minimum
g	Taksiranje
h	PBN odlazak (ako je primjenljivo) : - Provjera da li je u navigacioni sistem unijeta ispravna procedura; i – unakrsna provjera između displeja navigacionog sistema i odlazne karte.
i	Pretpoletni brifing. Polijetanje
j(°)	Prelaz na instrumentalni let
k(°)	Procedure instrumentalnog odlaska, uključujući PBN odlaske, i podešavanje visinomjera
l(°)	Saradnja sa ATC-om – usaglašenost, procedure radio-telefonije

ODJELJAK 2 – OPŠTE UPRAVLJANJE (°)

a	Upravljanje avionom koristeći isključivo instrumente, uključujući: horizontalni let pri različitim brzinama, trimovanje
b	Penjući i spuštajući standardni zaokreti
c	Vađenje iz nepravilnog položaja, uključujući i ustaljeni zaokret nagiba 45° i oštri spuštajući zaokret
d(*)	Vađenje iz početne faze prevučenog leta iz uslova horizontalnog leta, penjućih/spuštajućih zaokreta i konfiguracije za slijetanje
e	Let sa djelimično pokrivenim panelom instrumenata, ustaljeni standardni penjući ili spuštajući zaokreti sa izlaskom na zadati smjer, vađenje iz nepravilnog položaja

ODJELJAK 3 – IFR PROCEDURE NA RUTI(°)

a	Praćenje putanje, izlazak na zadatu putanju npr. po NDB, VOR, ili putanji između tačaka
b	Upotreba navigacionog sistema i radio sredstava
c	Horizontalan let, održavanje smjera, visine i brzine, podešavanje snage, tehnika trimovanja
d	Podešavanje visinomjera
e	Mjerenje vremena i korekcija predviđenog vremena dolaska (čekanje na ruti – ako je potrebno)
f	Praćenje odvijanja leta, bilježenje podataka, potrošnja goriva, upravljanje sistemima aviona
g	Procedure razleđivanja, simulirano ako je potrebno
h	Saradnja sa ATC-om – usaglašenost, procedure radio-telefonije

ODJELJAK 3a – PROCEDURE DOLASKA

a	Podešavanje i provjera navigacionih sredstava, i identifikacija sredstava, ako je primjenljivo
b	Procedure dolaska, provjere visinomjera
c	Ograničenja visine i brzine, ako je primjenljivo
d	PBN dolazak (ako je primjenljivo): – Provjera da li je u navigacioni sistem unijeta ispravna procedura, i – unakrsna provjera između displeja

	navigacionog sistema i dolazne karte.
ODJELJAK 4 (*) – 3D OPERACIJE (++)	
a	Podešavanje i provjera navigacionih sredstava Provjera ugla vertikalne putanje Za RNP APCH: – provjera da li je u navigacioni sistem unijeta ispravna procedura, i – unakrsna provjera između displeja navigacionog sistema i prilazne karte.
b	Brifing za prilaz i slijetanje, uključujući provjere snižavanja/prilaza/slijetanja, uključujući identifikaciju sredstava
c	Procedura čekanja
d	Usaglašenost sa objavljenom procedurom prilaza
e	Tempiranje prilaza
f	Visina, kontrola brzine i smjera (stabilizovani prilaz)
g(+)	Produžavanje
h(+)	Procedura neuspjelog prilaza/slijetanje
i	Saradnja sa ATC-om – usaglašenost, R/T procedure
ODJELJAK 5 (*) – 2D OPERACIJE (++)	
a	Podešavanje i provjera navigacionih sredstava Za RNP APCH: – provjera da li je u navigacioni sistem unijeta ispravna procedura, i – unakrsna provjera između displeja navigacionog sistema i prilazne karte.
b	Birfing za prilaz i slijetanje, uključujući provjere snižavanja/prilaza/slijetanja, uključujući identifikaciju sredstava
c	Procedura čekanja
d	Usaglašenost sa objavljenom procedurom prilaza
e	Tempiranje prilaza
f	Visina/udaljenost do MAPT-a, kontrola brzine i smjera (stabilizovani prilaz), postavke za slijetanje (step down fixes, SDF), ako je primjenljivo
g(+)	Produžavanje
h(+)	Procedura neuspjelog prilaza/slijetanje
i	Saradnja sa ATC-om – usaglašenost, R/T procedure
ODJELJAK 6 — LET SA JEDNIM NEISPRAVNIM MOTOROM (samo za višemotorne avione) (*)	
a	Simulirano otkazivanje motora nakon polijetanja ili tokom produžavanja
b	Prilaz, produžavanje i procedura neuspjelog prilaza sa jednim neispravnim motorom
c	Prilaz i slijetanje sa jednim neispravnim motorom
d	Saradnja sa ATC-om – usaglašenost, R/T procedure
(*) Mora biti obavljeno isključivo prema instrumentima. (*) Može biti obavljeno u FFS, FTD 2/3 ili FNPT II. (+) Može biti obavljeno u odjeljku 4 ili odjeljku 5. (++) Za dobijanje ili zadržavanje prava PBN jedan prilaz u odjeljku 4 ili odjeljku 5 mora biti RNP APCH. Ako RNP APCH nije moguć, obavlja se u adekvatno opremljenom FSTD-u.”	

(66) Dodatak 8 zamjenjuje se sljedećim:

“DODATAK 8

Priznavanje IR dijela provjere stručnosti za ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu

A. Avioni

Priznavaće se samo ako imaoci dozvole produžavaju ili obnavljaju IR prava za jednomotorne avione sa jednim pilotom ili višemotorne avione sa jednim pilotom, prema potrebi.

Ako se vrši praktični ispit ili provjera stručnosti koja uključuje IR, i imaoci dozvola imaju važeće:	Priznavanje je važeće za dio IR za provjeru stručnosti za:
ovlašćenje za letenje na tipu aviona sa više pilota (MPA); ovlašćenje za letenje na tipu za složene vazduhoplove visokih performansi sa jednim pilotom	SE ovlašćenje za letenje na klasi (*) i SE ovlašćenje za letenje na tipu (*) i SP ME ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu osim za ovlašćenje za letenje na tipu složenih vazduhoplova visokih performansi, samo priznavanje za odjeljak 3.B provjere stručnosti u tački B.5. Dodatka 9.
SP ME ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu aviona, osim za ovlašćenje za letenje na tipu složenih aviona visokih performansi za izvođenje operacija sa jednim pilotom	SE ovlašćenje za letenje na klasi, i SE ovlašćenje za letenje na tipu i SP ME ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu, osim za ovlašćenje za letenje na tipu složenih aviona visokih performansi
SP ME ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu, osim za ovlašćenje za letenje na tipu složenih aviona visokih performansi koji su ograničeni na izvođenje operacija sa više pilota	SE ovlašćenje za letenje na klasi (*) i SE ovlašćenje za letenje na tipu (*) i SP ME ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu, osim za ovlašćenje za letenje na tipu složenih aviona visokih performansi (*) .
SP SE ovlašćenje za letenje na klasi ili tipu aviona	SE ovlašćenje za letenje na klasi i SE ovlašćenje za letenje na tipu
(*) Ako su tokom posljednjih 12 mjeseci podnosioci zahtjeva obavili najmanje tri IFR odlaska i prilaza korišćenjem prava za PBN, uključujući najmanje jedan RNP APCH prilaz na SP klasi ili tipu aviona u SP operacijama ili su, za višemotorne avione koji nisu HP složeni avioni, podnosioci zahtjeva položili odjeljak 6 praktičnog ispita za SP koji nisu HP složeni avioni leteći isključivo prema instrumentima u SP operacijama.	

B. Helikopteri

Priznavaće se samo ako imaoci dozvole produžavaju IR prava za jednomotorne ili višemotorne helikoptere sa jednim pilotom, prema potrebi.

Ako se vrši praktični ispit ili provjera stručnosti koja uključuje IR, i imaoci dozvola imaju važeće:	Priznavanje je važeće za dio IR za provjeru stručnosti za:
ovlašćenje za letenje na tipu helikoptera sa više pilota (MPH)	SE ovlašćenje za letenje na tipu (*), i SP ME ovlašćenje za letenje na tipu (*).
SP ME ovlašćenje za letenje na tipu, za izvođenje operacija sa jednim pilotom	SE ovlašćenje za letenje na tipu, SP ME ovlašćenje za letenje na tipu.
SP ME ovlašćenje za letenje na tipu, ograničen na izvođenje operacija sa više pilota	SE ovlašćenje za letenje na tipu, (*) SP ME ovlašćenje za letenje na tipu (*)
SP SE ovlašćenje za letenje na tipu, za izvođenje operacija sa jednim pilotom	SP SE ovlašćenje za letenje na tipu, za izvođenje operacija sa jednim pilotom
(*) Ako su tokom posljednjih 12 mjeseci obavljena najmanje 3 IFR odlaska i prilaza korišćenjem prava za PBN, uključujući jedan RNP APCH prilaz (može biti prilaz putem tačke u prostoru (Point in Space, PinS)) na SP tipu helikoptera u SP operacijama.”;	

(67) U Dodatku 9, odjeljak B mijenja se kako slijedi:
(a) u tački 5 podtački k tabela se zamjenjuje sljedećim:

	"1		2		3		4		5	
Vrsta operacije	Sa jednim pilotom		Sa više pilota		Sa jednim pilotom→više pilota (prva)		Sa više pilota→jednim pilotom (prva)		Sa jednim pilotom + više pilota	
	<i>Obuka</i>	<i>Ispitivanje/ provjera</i>	<i>Obuka</i>	<i>Ispitivanje/ provjera</i>	<i>Obuka</i>	<i>Ispitivanje/provjera</i>	<i>Obuka, ispitivanje i provjera (jednomotoroni avioni)</i>	<i>Obuka, ispitivanje i provjera (višemotoroni avioni)</i>	<i>Jednomotorni avioni</i>	<i>Višemotorni avioni</i>
Prvo izdavanje Složeni sa jednim pilotom	Sekcije 1-6 1-7	Sekcije 1-6 1-6	Sekcije 1-7	Sekcije 1-6	MCC CRM Ljudski faktor Upravljanje prijetnjom i greškom Sekcija 7	Sekcije 1-6	1.6, 4.5, 4.6, 5.2 i, ako je primjenljivo, jedan prilaz iz sekcije 3.B	1.6, sekcija 6 i, ako je primjenljivo, jedan prilaz iz sekcije 3.B		
Produženje Složeni sa jednim pilotom	Nije primjenljivo Nije primjenljivo	Sekcije 1-6 1-6	Nije primjenljivo	Sekcije 1-6	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Operacije sa više pilota: Sekcije 1.7 (obuka) Sekcije 1.–6 (provjera) Operacije sa jednim pilotom: 1.6, 4.5., 4.6, 5.2 i, ako je primjenljivo, jedan prilaz iz sekcije 3.B	Operacije sa više pilota: Sekcije 1.7 (obuka) Sekcije 1 –6 (provjera) Operacije sa jednim pilotom: 1.6, sekcija 6 i, ako je primjenljivo, jedan prilaz iz sekcije 3.B
Obnova Složeni sa jednim pilotom	FCL. 740	Sekcije 1-6 1-6	FCL.740	Sekcije 1-6	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Nije primjenljivo	Obuka: FCL.740 Provjera: kao za produženje	Obuka: FCL.740 Provjera: kao za produženje

b) u tabeli datoj u tački 5 iza podtačke l, red za vježbu 7.2.2 zamjenjuje se sljedećim:

„7.2.2 Sljedeće vježbe koje se odnose na nepravilan položaj: — vađenje iz položaja sa nosom prema gore pri različitim uglovima bočnog nagiba i — vađenje iz položaja sa nosom prema dolje pri različitim uglovima bočnog nagiba	P	X Za ovu vježbu se ne upotrebljava avion“			
---	---	--	--	--	--

Aneks VI (Dio-ARA) Regulative (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(68) u tački ARA.GEN.220 podtački a, podpodtač. 11 i 12 zamjenjuju se i dodaje se nova podtačka 13 kako slijedi:

„(11) informacija o sigurnosti i naknadnim mjerama;

(12) upotrebe odredbi o fleksibilnosti u skladu sa članom 71 Regulative (EU) 2018/1139; i

(13) postupka ocjenjivanja i odobravanja vazduhoplova utvrđenog u tački ORA.ATO.135 podtački a i tački DTO.GEN.240 podtački a.”;

(69) dodaje se nova tačka ARA.GEN.360 kako slijedi:

„ARA.GEN.360 Promjena nadležne vlasti

(a) Nakon prijema zahtjeva imaoca dozvole za promjenom nadležne vlasti kako je navedeno u tački FCL.015 podtački d Aneksa I (dio FCL), nadležna vlast koja je primila zahtjev odmah od nadležne vlasti imaoca dozvole traži da odmah prenese sve sljedeće:

(1) potvrdu dozvole;

(2) kopije medicinske dokumentacije imaoca dozvole koju ta nadležna vlast vodi u skladu sa tač. ARA.GEN.220 i ARA.MED.150. Medicinska dokumentacija se prenosi u skladu sa tačkom MED.A.015 Aneksa IV (Dio-MED) i uključuje rezime odgovarajuće medicinske istorije podnosioca zahtjeva, koju provjerava i potpisuje medicinski procjenjivač.

(b) Nadležna vlast koja obavlja prenos zadržava originalnu dozvolu imaoca dozvole i medicinsku dokumentaciju u skladu sa tač. ARA.GEN.220, ARA.FCL.120 i ARA.MED.150.

(c) Nadležna vlast primalac odmah ponovo izdaje dozvolu i uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti pod uslovom da je primila i obradila sve dokumente navedene u podtački a. Nakon ponovnog izdavanja dozvole i uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, nadležna vlast primalac odmah od imaoca dozvole zahtijeva da mu dostavi dozvolu koju je izdala nadležna vlast koja obavlja prenos i odgovarajuće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti.

(d) Nadležna vlast primalac odmah obavještava nadležnu vlast koja obavlja prenos o ponovnom izdavanju dozvole i uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti imaocu dozvole i da je imalac dozvole predao dozvolu i odgovarajuće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti u skladu sa podtačkom c. Do prijema tog obavještenja nadležna vlast koja obavlja prenos ostaje odgovorna za izdavanje dozvole i uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti koji su prvobitno izdati tom imaocu dozvole.”;

Aneks VII (Dio-ORA) Regulative (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(70) u tački ORA.ATO.135 podtačka a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) ATO mora da koristi adekvatnu flotu vazduhoplova za obuku ili FSTD-ove koji su adekvatno opremljeni za kurseve obuke koji se pružaju. Flota vazduhoplova mora da bude sastavljena od vazduhoplova koji ispunjavaju sve zahtjeve utvrđene u Regulativi (EU) 2018/1139. Vazduhoplovi obuhvaćeni tač. a, b, c ili d Aneksa I Regulative (EU) 2018/1139 mogu da se upotrebljavaju za obuku ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

(1) tokom procesa ocjenjivanja nadležna vlast je potvrdila nivo sigurnosti koji se upoređuje sa onim koji je definisan svim bitnim zahtjevima utvrđenim u Aneksu II Regulative (EU) 2018/1139;

(2) nadležna vlast je odobrila upotrebu vazduhoplova za obuku u ATO-u.”;

Aneks VIII (Dio-DTO) Regulative (EU) br. 1178/2011 mijenja se kako slijedi:

(71) u tački DTO.GEN.240 podtačka a zamjenjuje se sljedećim:

„(a) DTO mora da koristi adekvatnu flotu vazduhoplova za obuku ili FSTD-ove koji su adekvatno opremljeni za kurs obuke koji pruža. Flota vazduhoplova mora da bude sastavljena od vazduhoplova koji ispunjavaju sve zahtjeve utvrđene u Regulativi (EU) 2018/1139. Vazduhoplovi obuhvaćeni tač. a, b, c ili d Aneksa I Regulative (EU) 2018/1139 mogu da se upotrebljavaju za obuku ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

(1) tokom procesa ocjenjivanja nadležna vlast je potvrdila nivo sigurnosti koji se upoređuje sa onim koji je definisan svim bitnim zahtjevima utvrđenim u Aneksu II Regulative (EU) 2018/1139;

(2) nadležna vlast je odobrila upotrebu vazduhoplova za obuku u DTO-u.”.